

UVOD

Prekršajne sankcije su oblici prinude koje na osnovu propisa primjenjuju sudovi (i drugi nadležni organi) prema učiniocima prekršaja. To su državne, pritudne mjere represivno-preventivnog karaktera kojima se učinoci prekršaja, pod uslovima predviđenim prekršajnim propisima, ograničavaju ili uskraćuju u određenim pravima ili slobodama, na osnovu odluke nadležnog organa, odnosno suda, donesene u zakonito provedenom postupku. Ovakvu definiciju prekršajnih sankcija susrećemo u svim zakonodavstvima zemalja u okruženju pa i od samog razvoja prekršajnog zakonodavstva.

U ovom radu dali smo kratak pregled načina definisanja pojma prekršajnih sankcija, te vrste prekršajnih sankcija u periodu od 1978. godine do 2006. godine koje se odnose na teritoriju Bosne i Hercegovine, kao i pojam i vrste prekršajnih sankcija u zemljama u okruženju podrazumijevajući trenutno stanje. Naravno, što se tiče definisanja pojma prekršajnih sankcija, zatim prekršajne odgovornosti, postupka prema maloljetnicima kao i pojedinih vrsta prekršajnih sankcija, u poslednjih tridesetak godina nije se suštinski ništa bitno promijenilo. U Bosni i Hercegovini najznačajniji period jeste, svakako, onaj od 2006. godine, s obzirom na to da se u tom periodu desila reforma sudstva, odnosno ukidanje općinskih sudova za prekršaje i uspostavljanje prekršajnih odjeljenja pri općinskim sudovima. Također, ovaj period je značajan i za uspostavljanje jedinstvenog načina vođenja prekršajnog postupka u Republici Srpskoj i Federaciji BiH propisan novodonesenim zakonima o prekršajima (Republike Srpska je svoj Zakon o prekršajima objavila u Službenom glasniku RS, broj 34/2006, dok je to Federacija BiH učinila u Službenim novinama F BiH, broj 31/06). Kada su u pitanju svi zakoni u prekršajima koji se primjenjuje na teritoriji BiH (a ima ih četiri, pored dva navedena, još su doneseni Zakon o prekršajima Brčko Distrikta BiH i Zakon o prekršajima u Bosni i Hercegovini) značajna novina jeste način pokretanja prekršajnog postupka, te pojava instituta prekršajnog naloga (PN) kao jednog od načina pokretanja prekršajnog postupka. Ovaj način pokretanja prekršajnog postupka, dakle putem izdavanja prekršajnog naloga kojeg isključivo izdaju ovlaštena službena lica postaje jedno od najboljih rješenja do sada pa se tako i u zakonodavstvima zemalja u okruženju sve više prihvata ovaj način pokretanja prekršajnog postupka.

U ovom radu, također smo prikazali i analitičke podatke o broju izrečenih prekršajnih sankcija izdavanjem prekršajnog naloga koje su izrekli policijski službenici MUP Unsko-sanskog kantona gdje je, također, vidljivo da je najveći broj izdatih prekršajnih naloga u periodu od 2007. do 2009. godine kada počinoci prekršaja nisu još uvijek bili svjesni novine u prekršajnom zakonodavstvu - smatrajući da će imati mogućnost izbjegavanja sankcija. Također smo svi svjesni da nema idealnog zakona pa tako i ovaj zakon ima svojih manjkavosti, međutim, period koji je pred nama i vrijeme prilagođavanja dovest će do toga da će organi za donošenje propisa morati prilagođavati propise u odnosu na stanje na terenu, a sve u cilju zaštite javnog poretku i sigurnosti građana.